

ผลการดำเนินการตามโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
ของกรมสรรพสามิต ในประเด็นเกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้น้ำหมักชีวภาพเป็นยาปราบศัตรูพืช
จากของกลางยาสูบ และสุราที่เสร็จสิ้นคดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

กรมสรรพสามิตได้จัดทำโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
ของกรมสรรพสามิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ในประเด็นเกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้น้ำ
หมักชีวภาพเป็นยาปราบศัตรูพืชจากของกลางยาสูบ และสุราที่เสร็จสิ้นคดี โดยมีรายละเอียดใน
การดำเนินการ ดังนี้

๑. กรมสรรพสามิตได้อนุมัติโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน
การบริหารราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในประเด็นเกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริม
การใช้น้ำหมักชีวภาพเป็นยาปราบศัตรูพืชจากของกลางยาสูบ และสุราที่เสร็จสิ้นคดี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้
ความรู้แก่เด็กและเยาวชน เกี่ยวกับการผลิตและการนำน้ำหมักชีวภาพไปใช้เป็นยาปราบศัตรูพืชในการทำ
เกษตรกรรมของครอบครัวและชุมชน ซึ่งเป็นการช่วยลดรายจ่ายของภาคเกษตรกร

๒. วิเคราะห์ภารกิจหลักหรือยุทธศาสตร์ที่สำคัญและเหมาะสมในการเปิดโอกาสให้ประชาชน
เข้ามามีส่วนร่วมฯ โดยระบุและเจาะจงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละภารกิจตัวชี้วัดของโครงการฯ หรือ
ยุทธศาสตร์ที่สำคัญและกำหนดประเด็นที่จะนำมาสร้างการมีส่วนร่วม ดังนี้

ภารกิจหลักของกรมสรรพสามิต ได้แก่ การจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการให้บริการสู่การเป็นองค์กรชั้นนำ
ในระดับสากล

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย อาจารย์ ผู้แทนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขต
เทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้เชี่ยวชาญด้านการทำน้ำหมักชีวภาพ รวมทั้งผู้แทนจากกรมสรรพสามิต
ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รองอธิบดีกรมสรรพสามิต ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและพัฒนาการจัดเก็บภาษี ๑ ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ ๑
สรรพสามิตพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ ๑ และเลขานุการกรม

๓. ประสานงานกับคณะทำงานร่วมภาคประชาชนของกรมสรรพสามิต ในการจัดทำโครงการ
เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมฯ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงานดังนี้

๓.๑ ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ยืมเครื่องตัดยาสูบ จากสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่
สงขลา จำนวน ๑ เครื่อง เพื่อนำมาใช้ในการตัดบุหรี่ปักกรองของกลางที่เสร็จสิ้นคดีแล้ว เพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบ
ในการทำน้ำหมักชีวภาพต่อไป

๓.๒ ขอความอนุเคราะห์ยาเส้น ยาสูบ และสุราขาวของกลางที่เสร็จสิ้นคดีจาก
สำนักกฎหมาย กรมสรรพสามิต เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการทำน้ำหมักชีวภาพ

๓.๓ ส่งมอบยาสูบและสุราของกลางที่เสร็จสิ้นคดีแล้ว เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการทำ
น้ำหมักชีวภาพ และนำยาสูบและสุราของกลางดังกล่าวส่งมอบต่อให้โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมวัตถุดิบในการผลิตน้ำหมักชีวภาพเป็นยาปราบศัตรูพืช และอุปกรณ์อื่นๆ

๔. จัดประชุมคณะทำงานร่วมภาคประชาชนของกรมสรรพสามิต ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในวันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ หอประชุม
โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ
ดังนี้

สรุปผลจากการทดลองใช้น้ำหมักชีวภาพเป็นยาปราบศัตรูพืช

๑. จากการใช้อยาสูบ และสุรา มาเป็นส่วนผสมในการทำน้ำหมักชีวภาพ พบว่ามีคุณสมบัติในการขับไล่แมลง ซึ่งประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ใช้ น้ำหมักชีวภาพในการฉีดพ่น ซึ่งควรฉีดพ่นในช่วงที่ต้นกล้าเริ่มเจริญเติบโต โดยฉีดในช่วงเช้าและเย็น จะส่งผลให้การใช้ น้ำหมักชีวภาพมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังพบว่า น้ำหมักชีวภาพมีคุณสมบัติเป็นได้ทั้งปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช

๒. จากการเปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่าแปลงที่ใช้น้ำหมักชีวภาพทำให้พืชมีการเจริญเติบโตได้ดีมากกว่าแปลงที่ไม่ใช้น้ำหมักชีวภาพ เนื่องจากในน้ำหมักชีวภาพมีสารที่มีส่วนในการเร่งการเจริญเติบโตของพืช

๓. จากการใช้อยาสูบ และสุรา มาเป็นส่วนผสมในการทำน้ำหมักชีวภาพจะได้น้ำหมักชีวภาพที่มีกลิ่นเหมือนน้ำตาลไหม้ เมื่อหมักแล้วจะมีราสีขาว ซึ่งราสีขาวมีประโยชน์ช่วยในการย่อยสลายได้ดี

๔. จากการเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่าก่อนใช้น้ำหมักชีวภาพพบการกัดเจาะของแมลง หลังใช้น้ำหมักชีวภาพไม่พบการกัดเจาะของแมลง นอกจากนี้ ค่า PH ในดินไม่มีการเปลี่ยนแปลง

๕. น้ำหมักชีวภาพ มีคุณสมบัติทำให้ต้นไม้เจริญเติบโตได้ดีกว่าการใช้ยาธรรมชาติ เนื่องจากในน้ำหมักชีวภาพมีสารที่ช่วยในการเร่งการเจริญเติบโตของพืช

๖. น้ำหมักชีวภาพที่ได้ นอกจากจะเป็นยาปราบศัตรูพืช ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้อีกมากมาย เช่น ปุ๋ย น้ำยาทำความสะอาดพื้น น้ำยากำจัดน้ำเสีย เป็นต้น

๗. การใช้น้ำหมักชีวภาพในการกำจัดศัตรูพืชไม่ก่อให้เกิดสารตกค้าง อาจมีกลิ่นยาสูบตกค้างอยู่บ้าง แต่สามารถล้างกลิ่นออกได้

ประเด็นปัญหา/ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

๑. ในปัจจุบันโรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุงและโรงเรียนเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกรมสรรพสามิต มีจำนวน ๕ โรงเรียน ซึ่งในโอกาสต่อไปควรมีการขยายเครือข่ายโรงเรียนในเขตเทศบาลให้ครบทั้ง ๘ โรงเรียน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในกลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลให้ครอบคลุมอย่างทั่วถึง

การสั่งการ ในการจัดทำโครงการในโอกาสต่อไป ให้ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ เพิ่มเครือข่ายโรงเรียนในสังกัดเทศบาลพระนครศรีอยุธยา ให้ครบจำนวน ๘ โรงเรียน

๒. โรงเรียนในเครือข่ายยังมีความต้องการ และรอการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการทำน้ำหมักชีวภาพจากกรมสรรพสามิต เช่น ถังหมักแบบมีก๊อก หน้ากาก ถุงมือ เป็นต้น

การสั่งการ ในการจัดทำโครงการในโอกาสต่อไป ให้ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ พิจารณาจัดสรรของกลางยาสูบ และสุรา ที่เสร็จสิ้นคดีแล้วและวัตถุดิบในการทำน้ำหมักชีวภาพ พร้อมอุปกรณ์ เช่น ถังน้ำ ขวดพลาสติก ถุงมือ หน้ากาก รวมถึงเมล็ดพันธุ์พืช ให้แก่โรงเรียนเครือข่ายที่อยู่ในโครงการให้เพียงพอกับความต้องการ

๓. ในการสนับสนุนของกลาง ได้แก่ ยาสูบ และสุรา ที่เสร็จสิ้นคดี โดยเฉพาะสุรา ในโอกาสต่อไป กรมสรรพสามิตจะมีการผสมยาสูบของกลางบางส่วนเข้ากับน้ำสุรา ของกลาง เพื่อให้สุราสิ้นสภาพก่อนทำการส่งมอบให้แก่โรงเรียนต่อไป

การสั่งการ ในการจัดทำโครงการในโอกาสต่อไป ให้สำนักกฎหมายพิจารณา ในกรณีการส่งมอบสุราของกลางที่เสร็จสิ้นคดีแล้ว ให้ดำเนินการโดยให้นำยาสูบผสมกับ น้ำสุราเพื่อป้องกันมิให้มีการนำกลับมาใช้หรือสามารถตี๋มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา

๕. ประเมินผลความพึงพอใจจากการจัดกิจกรรมโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ผลความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๔๐